

NEG-0078/D18-A

PGNG00246

NOVINE

GLASILO OBČINE GORNJI PETROVCI

ŽE 25 LET ŠTEVILKA 39 • 24. DECEMBER 2018

NA FRŠKIH PETA!

Srečno 2019

KUD GORIČKO GORNJI PETROVCI

ŽPZ PRIMOŽ TRUBAR KRIŽEVCI

foto tanja
www.poroka.si

PREVIDNOST PRI SAJENJU SIRSKA SVILNICE

Sirska svilnica (*Asclepias syriaca*) je severnoameriška trajnica, ki jo pogosto najdemo na vrtovih, saj je priljubljena zaradi svojih plodov, ki spominjajo na »papagajčke«. Zato jo pogosteje poznamo pod imenom papagajčki in cigansko perje. Gre za do 2 m visoko rastlino s pokončnim stebлом, velikimi jajčastimi listi in dišečimi cvetovi v kobulih. Čeprav smo rastline doslej opazovali le na vrtovih, smo v zadnjih dveh letih že opazili tudi posamezne primerke v naravi v Pomurju in tudi na območju Krajinskega parka Goričko. Vrsta je zaradi hitrega širjenja v Srbiji in na Madžarskem že uvrščena na seznam invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst in tam že povzroča precejšnjo gospodarsko škodo na kmetijskih površinah. Predvsem na jugu Madžarske sirska svilnica množično naseljuje kmetijske površine in preprečuje kmetijsko pridelavo. Številne travniške in njivske površine so sedaj postale monokulture te rastlinske vrste. Rastlina je bila tam sicer vnešena kot medonosna rastlina za pašo čebel. Za vrsto po evropski uredbi veljajo najstrožji ukrepi za prepre-

Sirska svilnica - *Asclepias syriaca*

čitev vnosa in širjenja. Posameznim rastlinam, ki jih imate morebiti posajene kot okrasne rastline v okolici domov, plodove pred odpiranjem v obliko papagajčkov zato odrežemo in sežgemo. Rastlina se širi tudi vegetativno s podzemnimi brsti, zato je nujno odstranjevanje vseh rastlin izven gred. Zaradi številnih težav s tujerodnimi invazivnimi vrstami, kot sta orjaška zlata rozga in japonski dresnik, ki sta močno razširjena po Goričkem in že s spremi-njanjem naravnega okolja povzročata gospodarsko škodo, je preprečevanje širjenja novih invazivnih vrst toliko pomembnejše.

Tekst in foto: Mojca Podlehnik

Sirska svilnica - naj se zgodba z južne Madžarske ne ponovi tudi pri nas.

LASTNIKI GOZDOV SPOZNAVALI GOZDNE PTICE

Na povabilo Društva lastnikov gozdov Prekmurja smo zaposleni v JZ KPG v sredini aprila v Gornjih Petrovcih za člane društva izvedli predavanje o gozdnih pticah. Na predavanju so lahko poslušalci najprej spoznali pogoste gozdne vrste ptic kot sta velika sinica in ščinkavec. V nadaljevanju predavanja je bila pozornost namenjena redkim in ogroženim vrstam gozdnih ptic in ukrepom za njihovo ohranjanje ter razlagi, zakaj je za lastnike gozdov pomembno, da v gozdu varujemo različne vrste ptic. Raziskovalci so ugotovili, da lahko že en par

Novičnik ponuja številne nasvete, kako lahko sami pripomoremo k ohranjanju pestrosti živih bitij v gozdu (risba: Barbara P. Bombek).

velike sinice prepreči propad enega drevesa, ki so ga napadle gosenice. Društvu se zahvaljujemo za povabilo in jih k sodelovanju vabimo tudi v prihodnje. O biodiverziteti gozdov na Goričkem in kako lahko tudi sami prispevamo k ohranjanju, ste lahko izvedeli v septembrskem novičniku projekta LIFE

NATURAVIVA, ki so ga prejela vsa gospodinjstva v KPG. Dodatne izvode lahko še vedno dobite na sedežu JZ KPG, več o aktivnostih projekta pa najdete na spletni strani www.naturaviva.si.

Mojca Podlehnik

V OKVIRU 4 LETNEGA PROJEKTA NAJPREJ ZAČELI OBREZOVATI VISOKODEBELNE SADOVNJAKE

V Javnem zavodu Krajinski park Goričko (JZ KPG) smo decembra 2017 skupaj z Društvom za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije – Zavodom Murska Sobota začeli z izvajanjem projekta Vzdrževanje kmetijske krajine za ptice in metulje na Goričkem oz. na kratko Gorička krajina. S projektnimi sredstvi v višini 1,8 milijona evrov, ki jih prispevata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, bomo v obdobju štirih let izvedli številne aktivnosti z namenom izboljšanja stanja 10 vrst živali (dveh vrst ptic – velikega skovika, hribskega škrjanca; treh vrst metuljev – postavneža, temnega in strašničinega mravljiščarja; dveh vrst hroščev - puščavnika in škrlatnega kukuja; treh vrst netopirjev - navadnega netopirja, malega podkovnjaka, dolgokrilega netopirja) in treh tipov travnikov, ki jih najdemo na območju Natura 2000 Goričko; suhih, mokrotnih in ekstenzivno gojenih travnikov. Od teh vrst imamo ljudje posredne ali neposredne koristi.

Spomladi 2018 smo v JZ KPG izbrali zunanje izvajalce, ki so obrezali 820 sadnih dreves v travniških visokodebelnih sadovnjakih, od tega 173 dreves v občini Gornji Petrovci. Prednost so imela drevesa v

tistih delih Goričkega, kjer živita ptici veliki skovik in smrdokavra. Obrezovanje je vključevalo odstranitev bele omele in pomladitveno rez. Bela omela je polparazitska rastlina, ki na jablanah in nekaterih drugih drevesih razvije vedno zeleni, običajno okrogel grmiček. Bela omela iz drevesa črpa vodo in v njej raztopljeni hranila, dokler drevo ne propade zaradi pomanjkanja obojega. Zato vse lastnike sadnih dreves pozivamo, da jih pregledajo in iz njih čim prej odstranijo belo omelo. S tem ukrepom ne bomo samo podaljšali življenjske dobe teh dreves za namene pridelave jabolk in hrušk, ampak bodo v duplih dreves lahko gnezdile ptice, ki z lovljenjem bramorjev in drugih žuželk pomagajo uravnati ravnovesje žuželk v naravi.

Lastniki travnikov, visokodebelnih sadovnjakov, mejic, glavatih vrb in gozdov na območju Natura 2000 Goričko bodo v naslednjih štirih letih lahko sodelovali v številnih aktivnostih omenjenega projekta. Aktivnosti bodo zajemale sklepanje pogodb za košnjo travnikov in puščanje nepokošenih pasov trave za ptice in metulje. Ohranjanje obstoječih mejic med njivami in travniki ter zasaditev novih z avtohtonimi vrstami drevja in grmovnic. Dosaditev sadnih dreves v obstoječih visokodebelnih sadovnja-

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Jablana v Peskovcih z belo omele

Jablana v Peskovcih po odstranitvi bele omele